

Napredovanje Slovenske Dobrodelne Zveze.

POROČILO O S. D. Z. — PIKNIK S. N. ČITALNICE. — SMRT SOKOLA V. PRISTOVA. — OTROŠKA BOLEZEN: PARALIZE: SEDAJ 10 SLUČAJEV V CLEVELANDU.

—Ker se bliža konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze, je dobro da tušnem nekoliko predočimo rojakom velikanski pomnen te Zveze za cleveland-ske Slovence in za rojake, ki stanujejo po državi Ohio. Slo- venci v Clevelandu so veliko že poduzeli in spravili ita dan vsakovrstne ideje, katerih več- vina se ni uresničila. Eno naj- večjih podjetij v Clevelandu je Slovenska Dobrodelna Zveza. Od kraja ta Zveza ni imela ve- likega napredka, ker se je več- krat kaj začelo in nikdar do- končalo. Mislili so, da bo z Zvezo ravno tako. A stvar se je preobrnila, in dne 22. nov. 1913 se je Zveza reorganizirala in je bila prva, ki je dobila od vlade dovoljenje za poslova- nje v državi Ohio. Reorganizir- ana Zveza je silno napredova- la in prekosila glede premože- nja mnogo slovenskih Zvez, starejših z večjim številom članstva. Koncem maja 1916 so šteje zvezine blagajne v po- smrtninskem razredu \$27.582.-, v bolniškem razredu \$7.441.-, in v upravnem oddelku \$971.09, skupaj \$35.995.69. V mese- čnem maju je naredila Zveza čis- tega preostanka \$1.945.03. Nadalje šteje Zveza 977 članov in 464 članic. Rojaki, pri Slo- venski Dobrodelni Zvezi ste si- gurni za bolniško podpora in smrtino. Ni se treba bati do- klad kot drugje, in Zveza te- melji na načelih zavednega de- lavstva, ne oziraje se na stan ali prepričanje. Vse informaci- je dobite v glavnem uradu na 1032 E. 62nd St.

—V nedeljo, 16. julija se vr- ši piknik Slovenske Narodne Čitalnice, edinega kulturnega zavoda med Slovenci v Clevel- landu. Dolžnost vseh zavednih rojakov je, udeležiti se zabave, katere dobiček je namenjen za kupovanje knjig in časopisov, da se rojaki izobražujejo, in iz- obraženi lahko nastopajo v ro- jalskih družbah ter se jim ni- ba bati, da bi jih kdo po- strani gledal, ker žive v temi in neznanju. Slovenska Narod- na Čitalnica skrbi že polnih de- set let za napredek in izobrazbo Slovencev v Clevelandu. Maj- hen je sicer naš ta kulturni za- vod, toda priljubljen je vsem, ker proti Čitalnici ne more ni- hče govoriti, ker njen namen je širiti izobrazbo med naro- dom, katere nam niso dali do- volj v starem kraju, da bi bili popolni ljudje. Pričakuje se to- rej od zavednih rojakov, da v kar največjem številu posejijo zlet Čitalnice na Kastelecevih prostorih v Euclid, O. Poleg druge raznovrstne zabave je dirkanje v vrečah, vožnja s sa- mokolnico, dirkanje debelih žensk, itd. itd Čitalnica bo po- vojni potrebovala obilo novih knjig in treba je, da se njena blaganja že sedaj okrepi, da bo Čitalnica lahko izpolnjevala svojo nalogo.

—V sredo popoldne je vto- ril v jezero Erie Vinko Pri- stov, ki je bil naš najboljši So- kol in telovadec v Ameriki. Vo- žal se je s čolnom po jezeru. Ker je bila huda vročina in je bil dober plavalec, je iz čolna sko- čil v vodo, ko ga je brčkone prijel krč, da si ni mogel po- pomagati. Očividci trdijo, da je bil z njim v čolnu še nekdo drugi in da je ta skočil Pristo- vu na pomoč, nakar sta se oba potopila. V čolnu so dobili Pri- stovoovo obleko. Za ime njego- vega tovariša se ne ve. Tudi ni

gotovo, če je bil res kdo drugi z njim. Do petka dopoldne še niso dobili trupel iz vode. Vinko Pristov je bil rojen v Plavškem rovtu pri Jesenicah 22. jan. 1888. Kot otrok se je vadil telovadbe pri sokolskem naraščanju na Jesenicah. Pozne- je je bil načelnik Sokola v Skofji Loki. Izvežbal se je za enega izmed najboljših slovenskih Sokolov. Dobil je več nagrad (diplom) pri sokolskih izletih. Leta 1912 je bil na vseslovans- kem sokolskem izletu v Pra- gi, kjer je dobil dve nagradi. Leta 1909 je bil na telovadski tekmi v Luxemburgu in l. 1911 v Turinu na Laškem. V Clevelandu je vstanovil Jugoslovanski Sokol po stro- gih sokolskih načelih. Kot te- lovadec je bil strog a priljubl- jen učitelj. Sokolstvo ga bo jako pogrešalo in ga bo težko nadomestilo. Pokojni zapušta ženo in tri mlade otročice. Naše sožalje.

—Ko je, pretečeni teden sod- nik Clarke na zvezni sodnji po- delil zadnjič v tem sodnijs- kem terminu državljanske pa- pirje, se je izjavil, da bo odse- daj naprej težje dobiti držav- ljanstvo, ker se bodo upeljale nove odločbe in postave. Lah- ko je torej onim, ki so sedaj po- stali državljani, težje bo o- nim, ki so odlašali. Ostreje postave bodoje naredili, ker se je vtihotapilo v ameriško dr- žavljanstvo radi lahkih postav nekaj oseb, ki bi nikdar ne za- služile, da so državljani te sv- obodne republike. O spremembi postav za državljanstvo pra- vočasno poročamo.

—Končno bomo vseeno do- bili nov kolodvor za Cleveland. V sredo je zvezni kongres do- volil, da se proda sedanja dr- žavna bolnišnica (Marine Hos- pital) na Lakeside ave, da se svet porabi za nov kolodvor. S tem bodo odstranjene vse o- virove, da se železnice ne bodo mogle več izgovarjati in odla- ševati novo stavbo. Stari kolo- dvor je pač lahko v sramoto ta- ko velikemu mestu kot je Clevel- land.

—Društvo Edinost ime v ne- deljo zlet pri L. Recharju. Na sporedu je petje in splošna za- bava.

—Zadnje tri dni vlada v naš- em mestu in splošno po Ame- riki velika vročina, vsled kate- re je umrlo več ljudi, posebno še otrok. V sredo je uradni kiosk kazal na Public Square 97 stopinj. Parki in kopališča so bila polna ljudij. Starišem svetujemo, da otroke kopajo v hladni vodi, kar je najboljšo sredstvo zoper poletno vroči- no.

—Veliko naših staršev je v vednem strahu, da se tudi njih otrok ne bi prijel otroška pa- raliza (otrpelost). Dosedaj je v Clevelandu samo par slu- čajev, zato ni treba preveč stra- hu. Mestni zdravniki gledajo na to, da se bolezen ne zanese iz drugih mest, posebno iz New Yorka. Nekatera druga mesta so prepovedala sploh vsako selitev iz okuženih kra- jev v njih bližino. Natančno se še ne ve, kako se razširja ta bo- lezen; precej gotovo pa je, da jo razširjajo muhe, zato svetuo- jemo rojakom, da pobijajo ta mrčes in dobro zavarujejo ok- na in vrata ter držijo stanovanja čista ter osnažijo vrtove in prostor okoli hiš, kjer se rede muhe.

Nemci so začeli govoriti o miru.

—Mestni zdravstveni urad preti vsem onim mlekarjem, ki nimajo svojih mlekarj v sna- žnem stanju. Odsedaj naprej ne bo več tiral takih mlekarjev na sodnijo, ampak jim bo takoj vzela pravico prodajati mleko.

—Vseh slučajev otroške o- trplosti udov je sedaj v me- stu deset. En nov slučaj se je dobil na 2235 St. Clair ave. Zbolel je otrok nekega Kohler- ja.

—Mestni svet bo v ponedeljek dovolil \$2000 za ubijanje muh. Pričakuje se od vsakega, da mestu pomaga čistiti svoj okraj.

—Pocestna železnica je letos plačala skoro en milijon davka v okrajno blagajno. Med to svoto je všteti davek za leto 1913, 1914 in 1915, katerega držba poprej ni hotela plača- ti. Dosedaj ima okrajni blagaj- ni nabranega tri milijone in pol davka za to leto. Nabrati je treba še ostalih pet milijonov. Vsak davkoplačevalec mora plačati davek do 20. julija, dru- gače se mu po tem dnevu nalo- ži kazni 15 odstotkov od naka- zane svote.

—Česki Sokoli imajo v nede- ljo popoldne javno telovadbo v Rauss parku. Udeležilo se bo 400 Sokolov in nad 150 otrok.

—V sredo so potegnili iz je- zera truplo dosedaj nepoznane- ga moškega. Utopljenec je še mlad, in pripada delavskemu stanu. V njegovih žepih so naš- li 6 centov.

—Newburški Slovenci prije- dajo skupno veselico dne 16. ju- lija na Mat. Goriškovi farmi v Randall, Ohio.

—Slov. Lovsko podporno društvo nam naznanja, da bo- de imelo dne 30. julija razvijte zastave. Podrobnosti drugič.

—Slov. Zadruga Zveza v Collinwoodu obhaja triletnico svojega obstanka dne 23. ju- lija. V ta namen priredi na ta dan izlet na L. Recharjeve far- me v Euclid, Ohio.

BETHMANN-HOLLWEGA KRITIZIRAJO.

Berlin, 12. julija. Da veliko uglednih Nemcev v vodilnih krogih želi, da se začne govoriti o miru, dokazuje to, da znan nemški zgodovinar profesor Brandenburg napada nemške- ga kanclerja Bethmann Holl- wega-a, ki noče dati nobenih načrtov nemške vlade v jav- nost. Pravi namreč, da je čas, da se ljudstvu vsaj nekoliko razloži, zakaj se Nemčija vojs- kuje. On zahteva, da nemška vlada pove, kako deluje za mir. Sličnega mnenja je tudi Georg Bernhard, urednik Vossische Zeitung. Ta pripozna, da drugi svet ne misli tako kot Nemci; namreč da je Nemčija že sedaj zmagovalka. Nekaj se pač ku- ha v Nemčiji, posebno vsled zadnje ofenzive zaveznikov.

Angleži še vedno napredujejo. Angleži so pred par dnevi zavzeli ob reki Somme važne gozdove Mametz in Trones. Nemci so skušali z vso silo zo- pet priti na stara mesta, kar se jim je eno noč posrečilo, da so dobili nekaj ozemlja nazaj. So jih Angleži ponovno napad- li in jih pregnali iz vseh ome- njenih gozdov in še dalje. To kaže, da imajo Angleži še do- volj moči, da nadaljujejo z ofenzivo.

Huda bitka pred Verdunom. Pariz, 13. julija. Ob reki Somme so Francozi včeraj in danes počivali, pač pa so mo- rali odbijati silne napade Nem- cev pred Verdunom. Šest nem- skih izbranih regimentov ali 18.000 mož je napadalo naen- krat. Francozi topovi so po- dirali cele trupe. Nemcem se je posrečilo zavzeti nekoliko prostora na črti Chapelle Sain-

te. Napadi se nadaljujejo. Vi- deti je, da hočejo Nemci na vsake način zavzeti Verdun, tu- di če jim preti nevarnost na vseh drugih straneh.

Rusi se pripravljajo na nov boj. Na ruski fronti armade poč- vajo. Avstrijci in Nemci so de- loma ustavili prodiranje ruske armade južno od močvirja Pinsk. Ob reki Stokhod pri- pravlja ruski general Brusilov novo ofenzivo, ker hoče dobiti v svoje roke važno mesto Ko- vel, kjer se križa več železnice. Rusi so pripravljali trpeti ve- like žrtve, da pride ta trdnja- va v njih roke. V Petrogradu so prepričani, da bodo Rusi v kratkem zavzeli mesto Pinsk, ker imajo v rokah močvirja, ki so jim dosedaj branila pot. Ako pade Pinsk, bo v nevarnosti celo nemško desno krilo.

Arabi zmagujejo. Cairo, 13. julija. Arabci so imeli lepe uspehe v bojih s Tur- ki. Vzeli so mesto Kinfuda v Arabiji. Revolucija v Arabiji se širi. Župan mohamedanske- ga svetega mesta Meke je na- čel upornikov in je pridobil več število poglavarjev. Do- sedaj so zavzeli Meke in glav- no arabsko pristanišče Jiddah. Arabci hočejo svojo lastno vla- do. Že v prejšnjih časih so se večkrat uprli Turkom, sedaj je videti, da postanejo svobodni.

Joffre ima svoje načrte. Pariz, 13. julija. O bojih ob reki Somme piše francoski list Temps, da so le začetek bojev, ki jih misli izpeljati general Joffre. Dosedaj se je vse ob- neslo, kar je Joffre pričakoval in lahko se računa na bodoče uspehe. V časopisih seveda ni mogoče objaviti vseh načrtov, ki jih je sestavil Joffre. Tudi ne smemo misliti, da se ofenziva vodi vedno po prvotno izdelanih načrtih. Napoleon sam je večkrat spremenil podrobnosti, vendar je imel pred seboj go- tovil cilj. Na dolgi francoski čr- ti lahko vsak čas kje drugod izbruhne nov boj, samo da se doseže prvotni namen.

Nadvojvoda in general odstavljena. Rim, 13. julija. Pri vojni konferenci, pri kateri je pred- sedoval nemški cesar, sta bila odstavljena avstrijski nadvoj- da Friderik in general Pflan- zer, ker sta bila baje ona dva kriva, da so bili Avstrijci in Nemci tepeni v Galiciji. Gene- ral Pflanzer je bil poveljnik av- strijske armade v Bukovini, kjer je moral bežati iz Černovic in zgubil nad 100.000 Avstrij- cev, ki so bili ujeti od Rusov. To poročilo kaže, da je v Av- striji sedaj gospodar nemski kaiser, ki lahko odstavlja celo avstrijske cesarske vojvode in generale.

Joffre vodi rusko ofenzivo. Vojni korespondent Mont- gomery Schuyler, ki se je prav- kar vrnil v Zjed. države, poro- ča: V Ameriki se čudno zdi poslednja ruska ofeziva. Toda ruska ofenziva je tu in se mora z njo računati. Ko sem bil lan- sko leto v Petrogradu, in ko sem letos začetkom maja zo- pet dospel v Petrograd, sem dobil popolnoma spremenjen položaj. Odkar je bil pijet in zaprt bivši ruski vojni mini- ster Suhomlinov, se je Rusija kakor preporodila. Ruski voj- ni minister Suhomlinov je do- tični Rus, ki je povzročil to- liko gorja ruski armadi. Ode- daj ni nobenega prijateljstva z Nemci. Nekki ruski general se je izjavil napram meni: 'Mi moramo pred koncem vojne ubiti 2.000.000 Nemcev, in kdor simpatizira z Nemci, naj se gre pristat k temu številu. Ruska ofenziva napram Nem- cem je sedaj v popolnem so- glasju z direktivo francoskega

vrhovnega poveljnika Joffra, ki je francoskim četam nazna- nil čas in razvijanje ofenzive.

Turki poročajo. Carigrad, 14. julija. V Corku sektoriju se vsrjšo neznatni boji. Ruski napadi, da bi nam odvzeli pridobljene pozicije so bili odbiti z velikimi zgubami za Ruse. Tekom nadaljnjih na- padov je padlo pred našimi po- zicijami 400 Rusov. Dobili smo več topov in vojnega otop- ja od Rusov.

Novi angleški vojni minister. London, 14. julija. David Lloyd George je bil včeraj imenovan novim vojnim mi- nistrom Anglije. Earl of Dearth, dosedajni načelnik rekrutira- nja, je bil imenovan za pod mi- nistra vojne.

Verdun pred padcem? Nemška armada se nahaja sedaj samo dve in pol milj od središča mesta Verduna. Nem- ski poveljnik se pripravlja na najhujše napade, kar se jih je še vršilo za to močno trdnjavo.

Bijejo se za Verdun sedaj 143 dni. Samo ena močna utu- bo Souville, še brani Nemcem uhod v mesto. Nemci imajo se- daj priliko, da napadajo nav- zdol.

Roza Luxemburg aretovana. Amsterdam, 13. julija. preko Londona. Roza Luxemburg, znana sočialistinja in urednica lista "Vorwaerts" je bila, kot se poroča iz Berolina, v petek v svojem stanovanju aretovana. Vzrok aretacije ni znan. Pred enim letom je bila proti Rozi Luxemburg radi protivoladnih člankov, katere je baje pisala v mesečnik "Internationale", uvedena kazenska preiskava.

Leta 1914 je bila radi razžalje- nja nemškega častniškega zho- le- ra, kateremu je predbacivala, da muči vojaštvo, obsojena na leto dni ječe.

Še dve nemški ladiji potopljene. Washington, 14. julija. An- gleška vlada je telegrafirala svojemu poslaniku v Washing- ton, da ima gotove dokaze, da sta bila prizadnji pomorski bit- ki pri Juland torpedirana dva naddreadnoughta, Kaser in Kronprinz. Kaiser je imela 24- 700 ton teže, Kronprinz pa 25- 575. Nemci so vedno trdili, da so zadnja pomorsko bitko iz- gubili Angleži in zanikajo go- renje zgube.

OGNJENIKI V ITALIJI BRUHAJO.

Ognjenik Stroboli je pri- čel zadnje dneve zopet bruhati. Do 5. julija je naznanila laška vlada, je zgubilo nad 300 oseb življenje v Siciliji, ki so stano- vali blizu ognjenika. Ljudstvo beži na odprto morje, kjer pričakuje ljudstvo poseben odde- lek rešilnih ladij. Telefonična zveza med Mesino in ostalo Si- cilijo je pretrgana. Pa tudi po drugih krajih Italije so tla ne- mirna, in večkratni potresi strašijo ljudstvo. Potresi so se vršili zadnje dneve v Anconi, Rimini, Belvedere, Maritimo. Ljudstvo po Italiji je jako pre- strašeno.

—Windsor White, predse- dnik The White Motor Truck Co. je na zvezinem sodišču to- čen za \$174.000 odsodnine. Toži neki Hawkins, ki trdi, da je prodal 498 delnic omenjene trdke po \$350 delnico, dočim so bile delnice v resnici vred- ne \$700. Toda predsednik White Co. je to zamočkal.

—Prebivalci Nottinghama so zaprosili družbo cestne že- leznice, da upelje redno vož- njo med Clevelandom in Not- tinghamom za tri cente.

Nemški submarin je trgovski parnik.

Washington, 13. julija. Izve- denci, ki so preiskali nemški submarin Deutschland v balti- morskem pristanišču so posla- li poročilo zakladniškemu taj- niku McAdoo, da se submarin mora smatrati kot navadni tr- govski parnik.

Uradniki, ki so preiskovali podmorski čoln, so dobili na- njem samo pet revolverjev za uporabo častnikov.

Vlada bo gledala na to, da bo imel submarin iste pravice kot vsak drug trgovski parnik. Dala mu je stražo in ne bo ob- javila čas odhoda, da ne pride tako lahko v roke francoskih in angleških križark, ki čakajo nanj zunaj pristanišča.

Govori se, da vsak čas pri- čakujejo drug nemški submarin Bremen. Nemci imajo priprav- ljenih sedem ali osem velikih podmorskih ladij, da bodo ime- li tedenski promet z Zjedine- nimi državami. Tudi Ameri- kanci mislijo ustanoviti poseb- no družbo, ki bi zgradila sub- marine, ki naj bi pljuili med Ameriko in Nemčijo pod ame- riško zastavo.

Deutschland je pripeljal iz Nemčije blaga, ki tehta 750 ton; obstoji večinoma iz barv in zdravil, ki se izdelujejo sa- mo v Nemčiji. Vrednost blaga se ceni nad en milijon dolarjev, to je več kakor velja celi pa- rnik.

V par dneh bodo začeli nala- gati gumi in nikel, ki ga bo submarin odpeljal v Nemčijo.

Morski Som. New York, 14. julija. Ob o- bali New Jersey se je pojavil velik morski som, ki je pred- večerajšnjim umoril dva mlada fanta Lester Stillwell in Stan- ley Fisher. Sinoči se je zbralo nad sto mož in mladih fantov ob reki Natawan, da bi ujeli veliko morsko zver. Raztegnili so čez vodo žično mrežo, v ka-

tero je res zašla riba z dvema manjšima. Ker je bilo že po- zno, so čakali belega dneva, da bodo orjaka potegnili ven s kaveljem.

Poleg dve ubitih je som od- trgal enemu dečku nogo, dru- gemu pa zadal hudo rano. Zad- njih par mesecev so morski so- mi napadli v isti bližini več oseb, nakar se je razširil med ljudmi strah, da se že niso upa- li kopati ob lepih atlantskih ko- pališčih.

Nemški mornarji v Washing- tonu.

Washington, 13. julija. Šest mornarjev od nemške podmorske ladije je danes obiskalo Be- lo hišo. Pogoščeni so bili od uradnikov v mornariškem od- delku.

Mornarji so si ogledali vse večje dvorane v Beli hiši in predsedniško privatno sobo.

Eden najmlajših mornarjev je prošil za dovoljenje, da sme sedeti na predsedniški stol, kar se mu je dovolilo, nakar so se mu ostali mornarji muzali.

Baltimore, 14. julija. Zavez- niški parniki se zbirajo ob rtu Virginia ter čakajo na subma- rin Deutschland. Zapazili so dve angleški in eno francosko križarko tri milje od ameriške- ga obrežja.

Kapitan Koenig je izjavil, da v kratkem dospe v Ameriko več Zeppelinov.

Otrpnelost v New Yorku. V New Yorku je zbolelo za otroško paralizo od 26. junija do danes 1.557 otrok. Od teh jih je umrlo 311, skoro 20 od- stotkov.

Smodnišnica zletela v zrak. (Pompton Lakes, N. Y. 13. jul) Tu je zletela danes opoldne ne- ka smodnišnica s strahovitim pokom v zrak. Cela okolica se je stresla radi grozovite eksplo- zije. Kolikor je dosedaj znano, so bile štiri osebe ubite.

Kaj narediti z Meksiko?

Washington, 13. julija. V uradnih krogih se govori, da bo imenovana posebna komisi- ja, sestojeca iz Amerikancev in Meksikancev, ki bodo določili, kako naj se Meksiko zopet spravi med civilizirane države. Ta komisija bo svetovala, ka- ko preurediti finance v Meksi- ki in pomiriti ljudstvo, ki že štiri leta trpi pod strahovlado revolucije.

Vojaki še vedno v Columbusu. Columbus, O. 14. julija. Peti regiment, ki je večinoma se- stavljen iz Clevelandčanov, se bo odpeljal proti meksikanski meji drugi teden. Vojaki še vedno čakajo na obleko in dru- go potrebščino. Za obleko jim je vlada preskrbela volnene hlače za vroče meksikansko podnebje. (Ker primanjkuje mul za strojne puške, so naro- čili Ford automobile, da se od- peljejo na jug. Vojški zdrav- niki od zvezne vlade so spo- znali komandanta šestega re- gimenta, L. W. Howarda iz Toledo za nesposobnega za vo- jaški stan. Odpeljal se je takoj domov, kjer se bo podvrget no- ki operaciji in upa, da bo po- zneje potrjen. Vlada namerava dovoliti oženjenim vojakom narodne garde, da izstopijo iz armade, ako jih potrebujejo v njih družinah doma.

Sedaj je ob meksikanski me- ji nad 50.000 ameriških voja- kov. Skušali bodo rekrutirati več mož, da bo štela armada nad 200.000, ki bodo tudi lažje branili ameriško ozemlje pred vpadi Meksikancev.

Suhi za Forda. Chicago, 13. julija. Suha stranka (prohibicionisti) bodo imeli konvencijo v Chicagu od 18. do 21. julija. Voditelji so sklenili imenovati Henry For- da, izdelovalca avtomobilov v Detroitu, za predsedniškega kandidata. Vprašanje je, če se bo hotel Ford zopet blamirati.

Villa zmagovalec? El Paso, 13. julija. Poroča se da je Villa popolnoma porazil Carranzovo armado južno od Parral. Nekateri vojaki, ki so bili v zadnji bitki pri Carrizal, mislijo, da so bili med meksi- kanskimi vojniki tudi Japonci, ki so streljali s strojnimi puškami.

NEMSKO OROŽJE V MEKSIKI.

Iz El Paso, Texas, poroča- jo: Meksikanski general Gome- z poroča, da je dospelo na Kube v Tampico, meksikan- sko pristanišče, 100 strojnih pušk in dvajset milijonov na- bojev za strojne puške. To bla- go je dospelo iz Kube in je bilo predano zastopniku generala Carranze od nekega nemškega agenta. Glasom poročil so se strojne puške in municijo ku- pili pred enim letom nemški agenti v Ameriki, da bi pre- prečili zaveznikom, da ne bi do- bili tega orožja. To blago so imeli spravljeno v raznih new- yorskih skladiščih, nakar so meseca junija poslali strojne puške in streljivo iz New Yorka na Kubo in za dober denar prodali Carranzi.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vas plača, dopisni in denar naj se pošilja na: "Clevelandská Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISE, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 83. Friday, July, 14. 1916.

Kdor čaka -- pričaka.

Verovali smo ves čas, in naša vera je sedaj poplačana. Čakali smo in čakali in sedaj smo pričakali.

Ko so dali Avstriji mali in izmučeni Srbiji ultimatum, smo bili prepričani, da vojska ne bo ostala omejena med Srbijo in Avstrijo, pač pa pridejo na pomoč Srbiji večje sile. In tako se je tudi zgodilo.

Ko je nastala splošna vojna, ko so Nemci začeli gaziti Belgijo, bilo je jasno, da pride Anglija na pomoč, ki bo na morju potisnila Nemčijo v njene luke. In tako se je tudi zgodilo. Nemčiji niso pomagali vsi Zeppelinji, niti submarini niti nekaj klavernih poskusov, da bi z nenadnim vpadom razbili angleško brodovje.

Ko so Nemci drveli z neverjetno brzino proti Parizu, smo bili prepričani, da Rusi storijo vse, da rešijo Francijo, in da se bo pri Francozih zopet vzbudil stari junaški duh. In tako je tudi bilo. Rusi so z ogromno armado napadli Nemce in udri v Prusijo, da so bili Nemci prisiljeni odposlati večje čete proti Rusom, ki so žrtvovali ogromno armado, da so rešili Francijo, da je bila nemška armada na francoskem tepenu in pogonjena od Pariza. In sedaj se je usoda vojne odločila. Nemci so sicer še lahko zmagoviti tuintati, toda zavezniški so medtem dobili čas, da se dostojno pripravijo.

Ko so Avstriji začeli vpadati v Srbijo, smo zvedeli, da bo to imelo slab konec za Avstrijo. In tako se je zgodilo. Mala Srbija je povzročila Avstriji 300.000 vojaških zgub. V borbah z Rusi so Avstriji zgubili dva milijona mož, nekaj ranjenih, nekaj mrtvih, nekaj zajetih.

Ko so Nemci začeli potiskati Ruse iz Karpatov in preko Varšave, nam je bilo seveda silno težko pri srcu. Nasprotniki so kričali: Rusije ni več. Mi smo pa bili prepričani, da Rusiji to ne more mnogo škodovati in tako smo tudi pisali. Verovali smo, da se bo Rusiji posrečilo na gotovi točki zadržati Nemce, dobiti dovolj municije in se zopet navaliti na Nemce. In tako se je zgodilo. Danes so Rusi dvakrat močnejši od Nemcev in razbijajo avstro-nemško armado, da se podira vse v prah in razvaline.

Ko so združeni Avstriji, Bulgari, Nemci in Turki napadli malo Srbijo, je Grška pustila svojo zaveznicu na cedilu, zavezniški niso prišli ob pravem času na pomoč. Srbija je bila pomandrana in nasprotniki so kričali: Kje je vaša Srbija? Nič več je ni in nikdar več ne bo vstala. Mi smo pa verovali in to vero širili tudi med narodom. In sedaj se izplačuje naša vera: Srbska armada danes stoji pred Solunom 130.000 mož močna in njej na strani stoji 550.000 zaveznikov, Francozov in Angležev. In nekega dne bo armada udarila na Bulgare, Nemce in Avstrijce ter na turke, in sam vrh jim ne bo mogel pomagati. Ta armada bo osvobodila Srbijo in ostale naše jugoslovanske kraje.

Ko so zavezniški dolgo, dolgo časa mirovali, so kričali nasprotniki: Nikdar ne bodejo zavezniški kaj naredili, ker so preslabi, ker ne morejo. Mi smo pa čakali in vedeli smo, da je treba za silni in odločilni udarec mnogo časa in priprave. Sedaj je čas potekel, priprave

so gotove, in začelo se je udiranje.

Ko se je pričela bitka za Verdun, so nasprotniki kričali: V osmih dnevih bodejo Nemci v Verdunu in kmalu potem v Parizu. Mi smo vse to vedeli in pisali smo, da četudi Verdun pade, da to nima nobenega pomena za armado zaveznikov, kajti padec Verduna nikakor ne pomeni, da je francoska bojna črta prebita. Toda nastop junaških Francozov nas je presenetil: Več kot 150 dni se držijo Francozi že pri Verdunu, in Nemci do danes niso dosegli drugega kot da so podirli nekaj zidov in nemški kajzer ima nekaj stočisoč vojakov manj kot pred napadom na Verdun.

Mi tudi danes verujemo, da bodejo imeli zavezniški tako silno in odločilno zmago, da bo tudi zadnji avstrijski slepec spregledal in zaklical: Popolneno je! In mi smo tako vedno pisali. Danes nam se avstrijski hlapci še rogajo in kričijo, da sleparimo svet, kajti Nemci in Avstriji so baje nepremagljivi. Toda njim ne vrjame, kajti njih več, tudi oni ne, ki jih plačujejo z denarjem jazbecev.

Mi smo verovali toda nikdar slepo, pač pa smo verovali, ker nam je bilo znano to, kar ni bilo znano zapeljanim ljudem, ker smo s srcem in pametjo razmišljali ves položaj na bojišču in ker so bile naše informacije točne in zanesljive. Mi tudi sedaj vsem kličemo: Pamet v glavo v tem poslednjem času, dokler ne bo prepozno.

Mi vemo, da je blaznemu človeku bolj mila laž kot resnica, mi vemo, da so nekateri rajše v dimu, mi vemo, da so ovce in konje težko dobi iz gorečega hleva. Mi vemo, da so ljudje nestropljivi in ne morejo čakati konca velikanske borbe. Mi smo čakali in bomo še čakali, če bo treba. Pa tudi do čakali bomo, kakor smo danes dočakali že precej uresničenja naših trditvev.

Zato pa tudi danes, polni prepričanja in zanesljivosti v zmago pravične stvari priporočamo našim prijateljem: dvignite glave in srca vaša, naš čas je prišel, in zato danes, ne da bi se dali zapeljati maščevanju, kličemo plačanim avstrijskim hlapcem, ki še danes sleparijo narod: Vaša zadnja ura se približuje, gorje vam, kajti vsaki zločin, ki je bil narodom zagrešen, se mora kaznovati in se bo tudi kaznoval. Ono, kar ste nam grozili, se bo nad vam izpolnilo. Zasili bo dan zmage pravice in resnice, dan stranske kazni, vi zločinci!

La meksikanske zgodovine leta 1866.

Pred petdesetimi leti so bile Zjed. države pripravljene na vojno, in Meksiko je tedaj grozila nam z vojno, toda Amerika je zmagala tedaj, ne da bi ji bilo potreba potegniti meča iz nožnice. Ko se je vršila civilna vojna v Ameriki, je menil francoski cesar Napoleon III. da se bodo Zjed. države zrušile v prah, in da postanejo južne države njegove zaveznice. Tedaj je francoski cesar Napoleon III. poslal svojo armado v Meksiko. Zjed. države so pro-

testirale in ponovno zapovedale francoski armadi naj obrne svoje hrbte deželi. Toda Francozje so bili odločni, da ostanejo.

Toda časi so se spremenili. Zveza južnih ameriških držav je razpadla, glavno mesto upornikov, Richmond, je bilo zavzeto, Lee se je podal, Jefferson, začasni predsednik uporniških držav, je bil ujet. In tedaj je imela vlada Zjed. držav čas se pečati z meksikanskim vprašanjem. Ameriška vlada je naznanila Napoleonu III. da je ameriški vladi silno neprijetno, če Napoleon takoj ne bo umaknil svojega vojaštva iz Meksike. Da ameriške vlada podkrepi svoje besede, je poslala na meksikansko mejo več stisoč mož pod poveljstvom generala Sheridan.

Položaj in politika Zjed. držav je bila tedaj sledeča: Francija ima pravico naznaniti vojsko Meksiki in določiti sama vzrok vojne. Na nasprotni strani pa ima vlada Zjed. držav pravico protestirati temu, da bi francoska vlada ustanovila kako proti-republikansko vladavo v Meksiki, ali sploh kakov vladno, ki je proti ameriškim principom. Vlada Zjed. držav ni skrivala dejstva, da so njene simpatije z meksikansko vlado, namreč da je vlada Zjed. držav za republikansko Meksiko. Vlada Zjed. držav je zastopala mnenje, da mora Meksiko ostati republika.

Proti koncu leta 1865 je prevladalo v Ameriki splošno mnenje, da se morajo francoske čete na vsak način umakniti iz Meksike. 16. dec. 1865 je poslal tedajni državni tajnik Seward John Bigelowu, tedajnemu amerišnemu poslaniku v Meksiki, sledeče povelje:

"Predsednikova želja je, da se Francijo spoštljivo podučijo o dveh točkah: Prvič: Da je resna želja Zjed. držav ohraniti prijateljstvo Francije. Drugič: Da se pa to nikakor ne more zgoditi, ako Francija nadalje sili za oboroženim posredovanjem v Meksiki, namreč da Francija poruši republikansko vladavo v Meksiki in na razvalinah republike ustanovi tujo monarhijo, kot se je že poskušalo."

Ta opomin predsednika ameriške republike je pomenil toliko kot če bi se naznanilo Franciji: Poberite se ali pa bori se!

Napoleon III. je več tednov premišljeval ta ameriški ultimatum, končno pa je prišel do prepričanja, da se nikakor ne more vojskovati z Zjed. državami. 5. aprila, 1866 je naznanil, da bodejo francoske čete zapustile Meksiko v treh oddelkih -- sicer prvi oddelk novembra meseca 1866, drugi oddelk marca meseca 1867 in tretji oddelk novembra 1867. Ko pa je prišel čas, da odpotuje prvi francoski vojaški oddelk iz Meksike, se je Napoleon premislil in naznanil, da odpotuje armada šele spomladi 1867. Takoj ko je ameriški državni tajnik Seward zvedel o tem, je brzojavil 23. novembra 1866 Napoleonu: "Mi se ne podamo. Prvič, ker izraz prihodnje spomlad nima nobenega gotovega dneva. Drugič: Mi nimamo avtoritete, da bi povedali kongresu in ameriški ljudstvu, da je evakuiranje Meksike spomladi 1867 garantirano bolj kot je bilo v prvotnem pogovju."

Marca meseca 1867 so francoske čete odšle iz Meksike, pa je trajalo potem še dva meseca in en teden. (Naslovi so v avstrijskih šolah učili, da je Maksimilijan, meksikanski cesar, brat Franc Jožefa, zato moral pustiti meksikansko cesarstvo in da je bil zato ustreljen, ker so ga francoske vojaške čete sramotno pustile na cedilu. To pa ni resnica. Francoske čete so se umaknile iz Meksike, ker so Zjed. države taklo zahtevale, in ker bi sicer Zjed. države z vojsko napadle francosko armado in Maksimilijana. Francoska armada torej ni izdala Maksimilijana, ampak se je umaknila, ker so grozile Zjed. države, ki nikakor niso mogle trpeti, da bi bilo v Ameriki tako cesarstvo.)

In Zjed. države so imele tedaj moč. Veterani civilne vojske so bili na razpolago. Ameriška armada je šela tedaj polodrug milijon mož, samih izvežbanih vojakov, ki so večino služili tri ali štiri leta v vojski. Tega se je Napoleon ustlašil, zato je umaknil svojo armado iz Meksike.

Meksiko je bila štirideset let pred letom 1861 skoro v neprestani anarhiji. Tekom 30 let pred letom 1860 je imela Meksiko kakih 70 predsednikov. Ko je predsednik Miramon pobegnil, je postal predsednik Juarez glasom meksikanske ustave. Juarez je bil patriot in zvest javni uradnik, toda državna blagajna je bila prazna, in tujezemski upniki so neprestano tirjali. Posebno hudo so pritiskali španski, angleški in francoski upniki. Te tri države so oktobra meseca 1861 sklenile medsebojno pogodbo, v kateri so se zavezale, da pošljejo gotovo število armade v Meksiko za obrambo svojih interesov in v varstvo njihovih državljani. Toda ameriška vlada je vodila tedaj interesantno politiko, in tej politiki se je posrečilo, da se je razbila zveza med Angleži, Francozi in Španci. Ostali so Francozi sami, ki so se leta 1862 očitno sprli z meksikansko vlado. Francoski cesar je povabil brata avstrijskega cesarja, Maksimilijana, naj pride v Meksiko in si posadi cesarsko krono na glavo. In res je zaslepljeni Maksimilijan 4. aprila 1864 odpotoval iz Avstrije v Meksiko. V Vera Cruz je došel 28. maja. Ljudstvo v Mexico City ga je na videz svečano sprejelo.

Toda Maksimilijan se je kmalu zameril do smrti vsem Meksikancem: Po roparski in suženjski navadi Habsburgovcev, katerega navada leži teri rodbini v krvi, je izdal takozvano "črno povelje", ki pravi, da bo vsak Meksikanec na smrt obsojen, kdor bi nosil orožje proti cesarju. Torej tujec, ki se je usilil ljudstvu, grozi temu domačemu ljudstvu s smrtjo, če nosi orožje. To povelje je v vsej Meksiki vzbudilo velikansko nevoljo. Poleg tega pa je Maksimilijan meksikansko državno blagajno tako opienil, da ni ostalo v njej niti centa.

Maksimilijan je naložil nove davke -- prav po avstrijskem vzorcu -- kar je Meksikance še bolj razjezilo. Splošna narodna vstaja se je pripravljala po celi deželi. Spomladi leta 1866 je njegova žena Carlotta zapustila Meksiko in se silno trudila, da bi Maksimilijanu rešila življenje, in vse to ni ničesar pomagalo. Opravičeno maščevanje Meksikancev nad Maksimilijanom je bilo preveliko. In poleg tega so Zjed. države storile vse v svoji moči, da bi pogubile Maksimilijana, ki je mešal ameriško politiko s tem, da se je razkladal cesarja. Meksikanski ustaši so Maksimilijana ujeli, postavili so ga pred vojno sodnijo in 19. junija, 1867 ga ustrelili za zidom kot izdajalca meksikanskega naroda. Njegova žena Carlotta je znorela in je nora še danes.

Tedaj ko se je šlo za to, da se Meksiko znebi nepotrebne-ga cesarja, so Zjed. države pomagale meksikanskim ustašem. Brez pomoči Zjed. držav bi mogče Maksimilijan ostal kot cesar. Toda Zjed. države ne morejo trpeti cesarstva v Ameriki. In če ne bi Zjed. države imele tedaj nad milijon vojakov na razpolago, ker so baš zaključile civilno vojsko, bi usoda Meksike bila drugač-nja. Toda Napoleon III. se je ustrašil ameriške armade, po-kegnil svojo armado iz Meksike in prepustil, da je Maksimilijan sramotno končal.

Zakaj moramo hvaliti slov. vojake.

Razsoden človek hvali, kar je hvalno vredno. Tam ob bistri Soči se bore naši možje, naši fantje in naši otroci. In bore se junaško, o tem so edini vsi, tudi sovražniki. Drže se kot skale.

Čast komur čast. In čast junaštvu naših vojakov. In še jeden-

krat čast našim hrabrim junakom. To moramo poudarjati, kajti so ljudje, kateri mislijo, da če smo protiaustrijski vladi, da smo tudi proti našim vojakom. Ljudje imajo ponekod čudno logiko, ki se glasi nekako tako-le: Naši fantje se bore z Avstrijo. Torej moram biti za Avstrijo. Avstrija se bori v zvezi z Nemčijo in Turko. Torej moram biti tudi z Nemčijo in Turko.

In tako tudi so. In tisti so, ki nikdar ne mislijo ampak vredujejo svoje čute kakor jim povedo drugi. So pač taki od razmer, v katerih so rasti. Saj veste, da misli v starem kraju par oseb za celo faro. Da govori par oseb za celo faro.

Da, Slovenci smo izvrstni vojak. In Slovenci sploh so izvrstni. Rusi, Srbi, Hrvatje, Slovenci -- vsi smo izvrstni. Saj drugače tudi ne more biti. Ker smo jedno pleme, smo ali vsi izvrstni ali nobeni.

Da, naša hvala in priznanje gre junaštvu naših vojakov. Njim gre naše občudovanje, njim naša srca. Toda junaštvo je jedno. Pa priznanju junaštva pa se vpraša: Za kaj se bore? Kdo jih je poslal v boj? Ali se izplača nam boriti se za to? Ali bode imel naš narod kako korist od tega?

Aha -- to je pa nekaj drugega, kajne. V starem kraju pravijo, da se bore za domovino in cesarja. To so dve besedi, ki pomenjajo jedno in tisto. Vsaj v Avstriji. Za domovino se pravzaprav ne borimo. Za domovino se vojskuje samo tedaj, kadar so človek bori za neodvisnost domovine ali pa za njen obstanek, da ostane neodvisna. Mi se pa ne borimo za neodvisnost. In tudi za naš obstanek ne, da ostanemo neodvisni, ker v resnici nikdar nismo bili.

Torej se borimo samo za cesarja. Za njegov prestol se borimo, ker je baje v nevarnosti.

Zdaj pa nastane vprašanje: Ali je vladarski prestol vreden kaplje krvi? Mi nimamo ničesar od tega prestola. Nikdar nas ni varoval, nikdar ga nismo videli -- k večjem čutili njegovo moč.

V borbi za vsakdanji kruh se nikdo ne bori za nas. Sami si moramo iskati kruh po svetu, sami se boriti. Saj veste, da se ni nikdo boril za nas, ko smo morali iz domovine za kruhom. In kmlet in obrtnik sta morala tudi sama delati, čista hotela živeti.

Kako pride zdaj prestol, da se morajo poganjati drugi zanj? Kako pride cesar do tega, da prisli svoje podanike, da se bore zanj? Kaj bodo ti podaniki imeli od tega, če rešijo cesarju prestol? Kaj bodo imeli? Nič. Račune bodo plačevali, sirote trpele, pohabljeni trpeli.

Naši fantje, možje in otroci se torej bore za cesarski prestol. Pravzaprav se morajo boriti zanj, ker pameten človek ne bi šel prostovoljno v boj zanj. Pameten človek bi rekel: jaz se sam borim za svoj obstanek, pa naj se še cesar. Če mu ne nese dosežanj kruha, naj si poišče drugega. Če ne shaja doma, naj gre v Ameriko ali kam drugam kot smo morali iti mi.

Naši vojak se torej bore junaško. Ampak za kaj se bore, kdo je vzrok, da se bore? To je pa nekaj drugega, kajne. Borba je jedno -- stvar, za katero se gre je druga. In stvar, za katero se bore, za cesarski prestol, je taka, da ne more pameten človek reči, da je vredno borbe.

Če torej hvalimo junaštvo naših vojakov, ni treba, da držimo s tistimi, kateri je povzročil prelivanje krvi, ni treba, da odobravamo stvar, radi katere se bore.

To je pa točka, pri kateri grešimo. Je sicer naša navada, da če se stariši kregajo, da se gledajo še otroci grdo med seboj. Če se morajo naši vojak boriti za cesarski prestol, je prav, da držimo, z vojak, ne pa s prestolom. Seveda, s prestola je malo težavno iti. Okrog trideset milijon kron na leto dohodkov, poleg tega pa graščine in posestva, da bi živelo na njih lahko pol milijona ljudi, za to se že izplača boriti se. Ampak naj se bori sam tisti, kateri živi vse do brote tega prestola, ne pa drugi.

Če Slovenci ne postanemo samostojni v zvezi z družimi Jugoslavo, potem je prokleto vsejedno, ali spadamo pod Dunaj ali Rim. Pod Dunajem nas davi Nemec, pod Rimo nas bode davi Italijan. Ampak če je že tako, da nas mora kdo daviti, potem je že vsejedno, kdo nas.

Napačno je torej, da mešamo naše krepke vojaške s stvarjo, za katero se bore. Da se junaško bore, to je jedna. Za kaj se bore, to je druga.

In če smo poleg še tako kratkovidni, da hvalimo rajhove, kateri ne zaničujejo samo nas, ampak vse Slovane, in če smo še bolj kratkovidni, in delimo svoje simpatije tudi s Turki, kateri so nas skozi stoletja ropali in morili, potem nismo več ljudje z umom in prostovoljo, ampak cesarsko kraljevi-

stroji, ki delujejo, kakor se jih navaja na Dunaju.

Ljudje, pamet, pamet. Nemec, Turak, Italijan -- vsi bi radi živeli na naš račun. Slavimo naše vojaške, zajedno jih pa pomilujemo, da trpe in prelivajo kri za druge, ne za se in svojo domovino.

Naše srce in občudovanje za naše vojaške, naše zaničevanje za tiste, radi katerih teče kri v potokih.

"Čas"

Belgija se pritožuje.

Emanuel Havenith, belgijski poslanik pri ameriški vladi, se je pritožil pri ameriškem državnem tajniku Lansingu, ker je začela nemška vlada belgijske državljane proti njih volji uvrščevati v armado. Mr. Havenith pravi, da kakor je Nem-

Dalje na tretji strani.

Imenik društvenih uradnikov 6. D. Z.

"SLOVENEK" št. 1.

preds. Al. Stemberger, 853 E. 137. St. blag. Frank Zorč, 5909 Prosser ave. blag. Frank Zorč, 1083 E. 68th St. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SVOB. SLOVENKE" št. 2.

preds. Ag. Kuhn, 6101 St. Clair ave. blag. Alojzja Oebler, 1207 E. 61st St. blag. Mary Pomik, 1177 E. 60th St. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Seje so vrše vsak drugi četrtak v mesecu ob 8 zvečer v Jos. Birkovi dvorani 6006 St. Clair ave.

"SLOVAN" št. 3.

preds. Martin Sorn, 6505 Bona ave. blag. Jos. Šnupak, 5625 Bona ave. blag. Rud. Perdan, 6024 St. Clair ave. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SV. ANA" št. 4.

preds. Ivana Gornik, 6075 E. 61st St. tajnica Fr. Trbenik, 1177 Norwood blag. Terezijska Ogrinc, 6124 Glass ave. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Zborno vsako drugo nedeljo v mesecu ob 8 zvečer v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"NAPREDNI SLOVENCI" št. 5.

preds. Fr. Cvar, 3867 Lakoside ave. blag. Frank Weiss, 6926 Hecker ave. blag. Fr. Butala, 6416 St. Clair ave. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SLOVENSKI DOM" št. 6.

preds. Fr. Lopatčič, 15706 Waterloo Rd. taj. J. Korošček, Box 126 Euclid, O. blag. John Fabec, 766 E. 200th St. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. pop. na 376 E. 200th St.

"NOVI DOM" št. 7.

preds. Ant. Cugelj, RFD, 1. Euclid, O. taj. Louis J. Salfan, 1372 E. 61st St. blag. Jos. Berkepec, 1390 E. 45th St. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10.30 pop. v Jos. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave.

"KRAS" št. 8.

preds. Frank Legan, 676 E. 160th St. taj. Ignac Medved, 15725 Saranac Rd. blag. Ferd. Perandčič, 986 Ivanhoe Rd. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v cerkveni dvorani na Holmes ave.

"GLAS CLEV. DELAVCEV" št. 9.

preds. Frank Bittenc, 1042 E. 61th St. taj. John Brodnik, 6515 Junata ave. blag. Jos. Lunder, 974 Addison Rd. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. pop. v Leo Schwalbovi dvorani, 6131 St. Clair ave.

"MIR" št. 10.

preds. Louis Vreček, 3684 E. 78th St. taj. Florijan Cesar, 3558 E. 82nd St. blag. John Vintar, 3514 E. 81st St. blag. F.J. Kuta, 3726 Broadway St. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Jos. Smrekovi dvorani, 3627 E. 82nd St.

"DANICA" št. 11.

preds. Agnes Zelotkar, 899 Addison Rd. taj. Ivanke Jersan, 987 E. 76th St. blag. Ana Blatinik, 6304 St. Clair ave. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. John Petek, L. Box 106 Coketon. Zborno vsaki drugi torek v mesecu ob 8 zvečer v John Grdinovi dvorani 6025 St. Clair ave.

"RIBNICA" št. 12.

preds. Fr. Virant, 969 Addison Rd. taj. Frank Lunka, 5623 Carry ave. blag. Nick Vidmar, 1146 E. 60th St. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsaki drugi četrtak v mesecu ob 8 zvečer v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"CLEV. SLOVENCI" št. 14.

preds. Frank Laurič, 6011 Glass ave. taj. Josip Gašper, 1145 E. 60th St. blag. Frank Brancelj, 5615 Carry ave. blag. F.J. Kern, 6204 St. Clair ave. Zborno vsako drugo nedeljo ob 9.30 popoldne v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"DR. A. M. SLOVENEK" št. 16.

preds. Jos. Meglič, 6614 Schaefer ave. taj. Leopold Kulan, 1221 E. 61st St. blag. Frank Kebe, 1221 E. 61st St. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"FRANCE PRESEREN" št. 17.

preds. Fr. Šodnikar, 6218 St. Clair ave. tajnik J. Jevnikar, 6124 St. Clair ave. blag. A. Anžlovar, 6111 St. Clair ave. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Zborno vsako prvo nedeljo v mesecu ob 8 zvečer v John Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

"SV. CIRIL IN METOD" št. 18.

preds. J. Zakrajšek, 6218 St. Clair ave. taj. John Videmol, 1153 E. 61st St. blag. Anton Baška, 1015 E. 61st St. blag. J.M. Seliskar, 6127 St. Clair ave. Zborno vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Jos. Birkovi dvorani, 6025 St. Clair ave.

OPOMBA! Vsa sprememba nastojih tiskalnikov se mora takoj naznaniti na vrhovnega tajnika.

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914.

INKORP. 17. AVGUSTA 1914.

V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6202 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1962 E. 62ND STREET.
Blagajnik: MIHAEL SEITENIKAR, 6306 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:

Frank Černe, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jankić, 1203 Norwood Rd.
Mat. Petrovič, 1096 E. 67th St.

STAVBENI ODBOR:

Josip Zele, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 3222 Lakeside ave.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave.

FINANČNI ODBOR:

Rudolf Perdan, 5902 Prosser ave. Zof Birk, 6006 St. Clair ave.
Louis J. Pirc, Josip Kalan in Frank Černe.
Seje direktorija se vrše vsak drugi in četrti petek v mesecu na 6029 Glass ave.
Vse dohodke in korespondenco tikajočo se S. N. D. naj se pošilja na prvega tajnika.

IMENIK POOBlaščenih ZASTOPNIKOV, KATERI IMAJO DOVOLJENJE PRODAJATI DELNICE NASELBINI IN OKOLICI.

Frank Černe, 6033 St. Clair ave. za dr. Naprej, št. SNPJ.
Josip Kalan, 6101 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Rudolf Perdan, 6024 St. Clair ave. za dr. Slovan, št. 3 SDZ.
Frances Lausche, 6121 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Mihael Kos, 4602 St. Clair ave. za dr. Pr. Trubar, št. 126 SNPJ.
Frank Hudovernik, 1052 E. 62nd St. za dr. Slov. Sokol.
Mihael Seitenikar, 6305 Glass ave. za splošno prodajo.
Primož Kogoj, 3904 St. Clair ave. za dr. Edinost.
Zof Birk, 6006 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair ave. za dr. Janeza Krst. 37 JSKJ.
Ignac Smuk, 1051 Addison Rd. za splošno prodajo.
Math. Petrovič, 1096 E. 67th St. za Slov. Soc. Klub, št. 27.
Anton Milavec, 1221 E. 60th St. za Slov. Nar. Čitalnico.
Louise Cebular, 1207 E. 60th St. za dr. Svob. Slov, št. 2 SDZ.
Ana Železnik, 1595 E. 43rd St. za dr. Napredne Slovenke.
Frank Russ, 6104 St. Clair ave. za dr. Slovenija.
Frank Zorich, 5909 Prosser ave. za dr. Slovenec št. 1 SDZ.
Mary Bricej, 6026 St. Clair ave. za dr. Danica, št. 11 SDZ.
Frank Lunka, 5523 Carry ave. za dr. Ribnica, št. 12 SDZ.
Angela Markić, 1363 E. 53rd St. za dr. St. Sestre, 120 SSPZ.
John Pollak, 1215 E. 60th St. za dr. Sava, št. 87 SSPZ.

Vsak zastopnik si naj nabavi malo knjižico po svoje, da mu bo olajšano delo pri kolektanju. V iste knjižici naj ima Louis Adamič, 1052 Addison Rd. za dr. Jugoslovanski Sokol.
John Gornik, 6105 St. Clair ave. za dr. Triglav.
Frank Jerina, 6013 Glass ave. za dr. Cl. Slovenci 14 SDZ.
Anton Kuhelj, 6305 Edna ave. za dr. Lunder-Adamič, št. 20.
Jost Stampel, 6129 St. Clair ave. za dr. sv. Jožefa.
John Zaleht, 1009 E. 66th Pl. za dr. Delavec št. 51 SDPZ.
John Pekol, 1197 E. 61st St. za dr. Srca Jezusa.
John F. Jadrich, 1426 E. 40th St. za dr. Lipa št. 129 SNPJ.
Frances Medved, 1098 E. 66th St. za dr. St. Sokolice, 62 SDPZ.
John Picnat, 6201 St. Clair ave. za dr. Napr. Slov. št. 5 SDZ.
John Roje, 1293 E. 47th St. za dr. Žužemberg.
Mihael Luknar, 5801 Prosser ave. za dr. Dosluzencev.
Josip Rihtar, 5812 St. Clair ave. za dr. France Prešeren.
Frances Bučar, 1592 E. 27th St. za dr. Carniola 493 LOTMM.
Dr. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave. za splošno prodajo.
Hinko Bole, 1157 E. 61st St. za dr. Jadr. Vila 178 SNPJ.
Frank Česen, 1185 E. 61st St. za dr. Vodnikov Venec.
Jos. Pograjec, 6205 Bonna ave. za dr. Z. M. B.

Zastopniki so nadalje prosi, da redno vsak mesec odajajo pred vsakim prvim vsak mesec nabrani denar za prodajo delnice. Nadalje se prosi, da zapišejo na duplirat rezit, ali je plačal delničar prvi, drugi ali tretji obrok itd.

spisana vsa imena, koliko delnic je kateri vzel, kedar je plačal, kateremu društvu spada itd.

Dolžnost zastopnikov in posameznih delničarjev je, da se pridno primemo dela, katerega smo začeli za zgradbo S. N. Doma. Vsak zaveden delničar naj vpraša svojega trgovca, mesarja, grocerja itd., ako je že on postal delničar Doma, da se bo za nadalje v prvi vrsti podpiralo take trgovce.

Fr. Hudovernik, tajnik.

Nadaljevanje iz 2. strani.

NAGRADA AMERIŠKIM ZRAKOPLOVCEM V FRANČOSKI SLUŽBI.

Poseben odbor odločnih Amerikancev je imel pretečeni teden sejo v New Yorku, kjer se je agitiralo, da se udeležijo več Amerikancev vojne zrakoplovne službe v francoski republikanski armadi. Objednem se je sklenilo, da dobi vsak ameriški zrakoplovec, ki dobi za svoje delo od francoske republike vojni križnato nagrado od ameriškega odbora v gnesku \$500, kdor dobi vojaško svetinjo, se mu podeli nagrada \$1000 in za svetinjo častne legije se podeli nagrada \$1500.

KAJ IMAJO NEMCI V STRELNIH JARKIH.

Iz Pariza se poroča: Francoske čete, ki sortirajo zaplenjeno blago od Nemcev v strelnih jarkih, katere so Francozi vzeli Nemcem južno od reke Somme, dobijo med drugim plenom marsikaj kurioznosti. Nemci so mislili, da so v svojih strelnih jarkih nepremagljivi. V strelnih jarkih so dobili Francozi dosedaj 22 glavo, tudi če je bil rojen od očeta, ki je iz Belgije odpotoval. Ameriška vlada bo sedaj protestirala pri nemški vladi, da se drži mednarodnih postav-

riers, ki je zaplenil dovolj vojne materiala, da z njim opremi en cel armadni zbor. **BANKIRJI PREROKUJEJO FINANČNI POLOM.**

Dr. Francis W. Hirst, ki je ena prvih avtoritet na finančnem polju, piše v londonskem listu "The Economist" ob priliki svojega odhoda od lista, katerega je urejeval devet let, sledeče: Po mojem naziranju je finančna tovarna zapadne Evrope v neposredni nevarnosti, in tekom nekaj mesecev bo sledil pri več velikih narodih popoln polom. Vsi narodi želijo mir, in skoro gotovo je, da se da mir narediti potom diplomacije.

BERLIN JE ZGUBIL 400.000 PREBIVALCEV.

Odkar se je začela evropska vojna, je zgubilo mesto Berlin 400.000 prebivalcev, glasom statistike, katero je pravkar priobčil Local Anzeiger. Zmanjkalo je seveda moškega prebivalstva, dočim se je število žensk nekoliko dvignilo. Leta 1914 je štel Berlin 2.061.744 prebivalcev, med temi 981.393 moških, leta 1915 so našli 1.902.065 prebivalcev, med temi 814.040 moških in leta 1916 pa 1.805.371 prebivalcev, med temi 719.000 moških. Tudi število rojstev po Nemčiji jako nazaduje. Meseca maja 1914 je bilo v Berlinu 3850 rojstev, maja meseca 1915 pa 2682, in maja meseca 1916 pa le 1966.

NAZNANILO.

Kakor vam je znano, so sedaj cene blagu jako visoke. Meni je mogoče, da vam nudim isto blago za veliko nižjo ceno. Pridite in prepričajte se sami o teh čudežnih prilikah, katere najdete v ženskih, moških in otroških narejenih oblekah. Zenske sukne, nedeljske obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonas, predpasniki, odeje, rjupe, blanketi, šali, scarfe volnene in svilnate nogavice, ženski klobuki, spodnje obleke, slinjanje, čipke itd. Moške vrhne sukne, obleke, dežne sukne, hlače, klobuki, kape ter moški in otroški čevlji. (85)

M. TOLSTOJ.

6217 ST. CLAIR AVE.

ROJAKI.

ki se niste pri nobenem društvu. Lovsko podporno društvo je sklenilo na svoji zadnji seji, da zniža vstopnino ter s tem da priliko postati član našega društva. Naznanja se tudi, da bode to društvo imelo blagoslovljenje zastave dne 30. julija in pozivlja vse svoje člane, da se gotovo udeležijo seje dne 16. julija, da uredimo vse potrebne za našo slavnost. Za pojasnila se obrnite na John Grdina, 6025 St. Clair ave.

FURNACEMAN ZA MALLEABLE IRON FURNACE. CHISHOLM MOORE MFG. CO. 5046 LAKESIDE AVE.

FIREMAN ZA MALLEABLE IRON FURNACE. CHISHOLM MOORE MFG. CO. 5046 LAKESIDE AVE.

Hiša naprodaj za 3 družine. Rent \$40. Cena \$4200. Vprašajte na 1379 E. 65th St.

V najem se odda trgovski prostor jako pripraven za lekarno, na 152. cesti in Sylvia ave. Vpraša se na 512-E. 152nd St. Tel. Wood 474 W. (85)

Soba z opremo ali brez za 1. fanta se odda. 5914 Bonna ave. Anton Malenšek. (85)

JUGOSLOVANSKI SOKOL

naznanja tužno vest, da je 12. t. m. preminul njega načelnik, ustanovitelj in brat,

VINKO PRISTOV

Pokojni brat Vinko, je bil najagilnejša sila na polju Sokolstva v Ameriki, in z njim smo zgubili nadomestljivo Sokolsko moč. Preminul si, brat in Sokol, toda Tvoj duh živi med nami, kateri nas bo spremljal na poti, katero si nam ti začrtil.

Jugoslovanski Sokol.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE.

blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVLJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:

9. zj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12. pop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite narložiti

POZOR!

Pri nas se naučite godbe, garantiramo, da se izučite. A. Hoedl, 4118 St. Clair ave. (Fri. 92)

Cenjeni ženin in nevesta.

Najtopleje se vam priporoča v nakup vsakovrstnih čisto svežih finih in modernih poročnih oblek, vencev, šlagerjev, šopkov, kakor tudi vseh drugih potrebščin, ki spadajo v to vrsto.

Vsaka nevesta ali ženin ima v slučaju poroke precej velikih stroškov, in torej, če si želite svoje stroške zmanjšati in pri kupovanju prihraniti denar, kupite kar potrebujete za poroko, pri meni, kjer dobite vse potrebščine tudi po vedno nižji ceni, kakor kje drugje. Na dan poroke pošljem k vam na dom izurjeno spletko las, ki vam splete lase in opravi za poroko in to čisto brezplačno.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, ker bom tudi vedno gledal na to, da vam točno in pošteno postrežem. S spoštovanjem **BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair ave. blizu Addison Road. Fri. Dec. 1st.**

ZAPEKA

bi ne smela trajati dalj nego 24 ur. Ako se vam čreva ne izpraznejo vsaj enkrat v tem času, je znamenje, da katerim vas hoče narava opomniti, da je vaše črevesje v neredu, ali pa kaj nepravilnega v prebavi. Uživate Severov življenski balzam (Severa's Balsam of Life) ter povečajte popitke ako potrebujete, da si izpraznite čreva ter s tem pomagajte naravi odpraviti nepriliko. Našli ga boste posebej vrednosti pri zdravljenju neprebrave, slabe prebave, otrplosti jeter, ter njim podobnih neprilik kakor nečistega jezika, zgube slasti, splošne slabosti, malokrvnosti in hladnih neprilik. Priporoča se tudi starim ljudem in okrovanem. Naprodaj je v vseh lekarnah ali od nas. Cena 75c steklenica. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

CHARLES E. ADAMS President The Cleveland Hardware Company, Inc. Cleveland Trust Co.

Mož je treba kot denarja, da je banka močna. Treba je direktorjev, ki res dirigirajo, možje velike trgovske izurjenosti, dobrega presodka, ki se redno s'irajo, ki imajo znanje da varujejo bančni zavod vselej. Direktorji te banke so taki možje. Zbirajo se dvakrat na teden redno.

The Cleveland Trust Company

Preko 120.000 vlagateljev, in 26 direktorjev ki dirigirajo

Lepa prilika ze onega, ki namerava kupiti lot v Collinwood blizu St. Clair ave. Cene nizke in na obroke. Več se poizve pri lastniku J. Cipelnik, 15257 Saranac Rd. (84)

NAZNANILO.

Dragi rojaki in odjemalci moji, naznanjam vam, da ne pozabite plačati davka za zadnjo polovico 1915. Ako ne morete sami iti v mesto, ker vam čas ne dopušča, pa prinesite s seboj tisti listek pa denar, bom jaz plačal za vas, ker čas je le do 20. julija. Sedaj pa prisrčen pozdrav

JOHN ZULICH,

prodajalec hiš in zemljišč m farm. Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam. Ne pozabite tega imena (85)

JOHN ZULICH,

1376 Marquette Rd. za banko. ZBOJ JSAJTE ZDRAVJE.

Komisija v Clevelandu, O. se je izjavila v poročilu, da zdravi zobje pomnožijo duševno zmogljivost pri šolskih otrocih od 50 do 100 odstotkov nad onimi, ki imajo slabe zobe. Izkušnje so pokazale, da osebe, ki prežvekuje hrano popolnoma, imajo veliko več moči v stalnosti kot oni, ki ne prežvekujejo hrane.

Zboljšajte duševno moč vaših otrok in sami sebi ter pridite v naš zobozdravilni urad. Mi preiščemo vaše zobe za stonj.

F. J. KENNEDY,

urad 5402 Superior ave. vogal E. 55. ceste. Uradne ure od 9. do 5.30. V pondeljkih, četrtek in sobotah. Vse delo jamčeno.

MLEKO

Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri **Frank Jerić** 1146 E. 60th St. Prodaja se na drobno in debelo. Svoji k svojim!

Eden ali dva fanta se sprejema stanovanje. 1522 E. 53rd St. (83)

Pozor, Barberton, O.

Naznanjamo cenjenim naročnikom v Barberton, O. da je naš tamojšnji zastopnik

MR. JOHN BALANT,

436 — 1st St. ki je popolnoma opravičen pobirati naročnino, oglaševanja in tiskovine za naš list. On je pošten in se vselej lahko za zaupanjem obrnete na njega. Uprava "Clev. Amerike".

CENIK MALIH OGLASOV.

186 SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....40c.
3 krat po.....35c.
6 krat po.....30c.
vsaka nadaljnja vrsta po 6c.

DELO 186 SE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....20c.
3 krat in več po.....17c.
vsaka nadaljnja vrsta po 3c.

SOBE SE ODDAJA IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....25c.
3 krat in več po.....20c.
vsaka nadaljnja vrsta po 4c.

V NAJEM SE ODDA, HIŠA, STANOVANJE, TRGOVINA, ITO. NAPRODAJ HIŠA, TRGOVINA, FARMA, KONJI IN DRUGO. 186 SE OSEBE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEZNACENO. do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....50c.
3 krat po.....42c.
6 krat in več po.....35c.
vsaka nadaljnja vrsta po 7c.

186 SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRILOKE PREKLICI IN DRUGE OSEBNO STI. do 25 besed ali 6 vrst.
1 krat po.....60c.
3 krat in več po.....16c.
vsaka nadaljnja vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVAŠKA NAZNANILO. Vsaka vrsta po.....6c. Za večkrat se ista cena pomnoži.

DRUŠTVENA NAZNANILO. 1krat po.....14c vrsta Za večkrat po.....3c vrsta 4 do 5 besed se računa ona vrsta.

DELO!

Možje za splošno delo v tovarni, navadno delo in pri strojih. Dnevno ali "piece" delo. Dobra plača. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. severno od St. Clair ave. (83)

POZOR, LORAIN, O.

Vsem Slovencem v Lorainu naznanjamo, da je

MR. LOUIS BALANT,

1633 E. 31st St. naš polnomočni zastopnik za Lorain, O. pooblaščen sprejemati naročnino, tiskovine in oglaševanja in sprejemati plačila za to. Priporočamo ga rojakom kot poštenega in zvestega zastopnika.

Uprava "Clev. Amerike." St.

VABLJENI STE NA

ZABAVNI IZLET

pevskega društva Edinost

DNE 16. JULJA

NA L. RECHARJEVIH FARMAH.

Varno in zanesljivo

MI POŠILJAMO denar V AVSTRO-OGSKO

POTOM HRANILNICE NA DUNAJU

Vsak, ki pošlje denar, dobi potrdilo prejemnika. Hitra in poštena postrežba.

Odprt urad za pošiljanje denarja

ob nedeljah od 10-12 dop. v l. nadst.

LEO SCHWALB

6131 St. Clair Ave.

Princeton 1944 W

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Priporočava se cenjenem občinstvu za čiščenje, likanje in popravljanje

MOŠKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse delo izvršimo v popolno zadovoljnost. Fino delo! Nizke cene. Pride-mo lakat in pripeljemo na dom. 6220 ST. CLAIR AVENUE

TEL. PRINCETON 1834L

FRANK ČERNE

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.

6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče in stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačilo. Točno popravljanje ur, zlatnine in grafofonov. Vsako blago je jamčeno.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN

POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena imed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O.

DELA VCI

dobijo takoj stalno delo. Mi nikdar ne zapremo tovarne. The Union Salt Co. E. 65th St. & Lake Shore Railroad. St. Clair kara. (85)

POT ZA RAZPOTJEM.

Roman.

Spisal dr. Ivo Sorli.

"No, pa z Bogom!" je rekel Orel mirno in ju spremil do vrat.

Pasar je korakal visoko zravnan naprej. Ribnik pa je gledal mračno v tla.

"Le pogum, mladi prijatelj!" se je nasmejal Orel in ga potikal po ramenu. "Vas je začelo življenje šele tresti, in to seveda ni prijetno. Toda trdno sem uverjen, da so vaše korenike globoko v tleh, zato se bo počasi že naveličalo."

Pokimal mu je še enkrat in se potem obrnil počasi nazaj. "Neznosno osel!" je siknil Pasar, ko sta bila dovolj daleč. Ribnik ga je pogledal temno od strani, a premagal se je in molčal.

"Kaj te večkrat mori s takimi modrostmi?" se je oglašil Pasar iznova.

"Oprostite, ali zame to ni morete, kakor se blagovoliš izražati. Če je zate, te obžalujem iz vsega srca."

"Kaj?" se je zasmejal Pasar. "Ali govoriš resno?"

Ribnik se je naenkrat ustavil pred njim in ga pomeril mračno od nog do glave.

"Povej rajši ti meni, ali govoriš resno, ali pa zbijaš samo neslane šale. To upam vsaj, ker ne vrjamem, da si res tako zakrknjen, kakor se hočeš kazati. Veš kaj, prijatelj: Nazadnje živimo lahko kakor hočemo, toda vsaj toliko poštenja se sme zahtevati od nas, da priznamo, kakšne niče smo v vsakem, prav vsakem oziru. Eh, postavljaj se, kakor hočeš, to pojdi pravit pa komu drugemu, da te ni zadela vsaka deseta teh Orlovih besed kakor strela, čeprav si mohl svoj klavirni sarkazem proti njemu. Res, če bi se bil videl in slišal, bi bil rajši opustil. Ampak, če si že res čutil prejšnjo potrebo, delati se vzvišenejo nad njegove besede, tu je to res odveč, ko sva sama med seboj. Meni vsaj ne boš imponiral!"

"No, po tem tudi ne stremim biti potolažen," se je nasmejal Pasar, a se vendar zamenjal. "Nikomur ne vsiljujem svojih nazorov, a se čutim seveda tudi že preveč dorastlega, da bi mi privigoval kdo drug. A da ne porečeš, da sem res tako trdovraten grešnik, ti priznam še enkrat, kar sem ti menda že nekoč pri dekantu, da Orla resnično spoštujem in da tudi umem, če mi pravi kdo, da čuti v njegovi bližini neko te tesnobo, ki mladega človeka lahko kar uduši. Toda to je njegov recept vsaj za moj želedec ni. Vsak po svoje! Ti pa se tudi nikar preveč ne razburjaj, zakaj Bog ve, kako se še obrne vse", je pristavil pomilovalno.

"Da, Bog ve, kako se še obrne vse", je prikiml Ribnik pomilovalno.

"Pa pustiva to!" je vzkliknil Pasar nervozno. "Povej rajši, ali lahko računamo za sredo nate? Prideš li?"

"Pridem! Kaj pa, hočem?" je skomizgnil Ribnik malomarno.

"Bravo fant! Tedaj, da se vidimo v sredo!"

Naglo mu je podal desnico in se obrnil proti domu.

XVI.

Naslednjo sredo se je vrnil Ribnik sešepo avemariji od nekoga bolnika. Hitro je povečeval in naročil potem sestri, naj gre takoj izporočiti gospodu župniku, da po ni doma, ako bi ga prišli slučajno po noči klicati še enkrat.

Vesil se je in nestrpno pričakoval te ure vse te dni, zdaj mu pa vendar ni bilo lahko srce, in neprijeten občutek moralne propalosti mu je polnil vso dušo, ko je korakal tja gor proti brdu.

Toda noče so se mu postavljale same druga pred drugo, in po hribu navzdol se je spu-

stil skoraj v tek.

"Če smejete vsi, celo starejši, zakaj ne bi jaz?" je zamrmral trmasto, kakor bi odgovarjal nekomu v samem sebi.

Sodnikovi so bili že odšli, in tako se je napotil sam k Zebriču.

Glasen pozdrav ga je sprejel od vseh strani, samo stricu se je za hip stemnil obraz, a potem mu je prišel tudi on naproti.

V tem hipu, za moževim hrbtom, mu je pokazala sodnica jedva opazljivo z očmi prostor poleg sebe na svoji levi.

Vzel si je stolicu ter sedel tja in se ogledal po družbi. Spoznal je, da se je bila morala razviti zabava že do dobra in da jo je zmotil on le za hip, zakaj takoj, ko je bil z vsemi seznanjen, je zopet zašumela dvorana od glasne govorice in smeha.

Prišli so bili vsi, kakor je napovedal Pasar, vsi uradniki in tržani s svojimi soprogami in hčerami ter pet duhovnikov.

"Kako pa da gospoda dekana ni?" se je obrnila sodnica k Pasarju, ki ji je sedel nasproti.

"Hm, saj veste milostiva, kak je. Smehljaja se k vsemu in si ogleduje vse bolj od daleč."

"To je pa res!" je pritrdila smehoma. "Vedno isti nasmeš na čisti, pri krstih, pri porokah in celo pri pogrebih se zdi človeku, da se mu bliska za n očniki nekaj vragjega. Meni je zelo simpatičen. Vse kaj drugega, nego oni pusti Orel tam gori!"

Sodnik, ki je bil v živem pogovoru z nadučiteljem, s katerim sta sedela sama zase tam gori na koncu mize, je šel srdito s svojimi očmi mimo nje in se obrnil šele čez hip zopet k svojemu sosedu.

"To naše ubogo kaplanče je prišlo pravemu jastrebu v roke. Če ne bi ga bila vzel za malo v zaščito, bi bil že čisto oskuben!" je pristavila zato tiše, samo za svojo nejbližjo okolico: Pasarja, adjunkta Markiča na njeni desnici, ki je bil prišel šele včeraj v trg, in za Ribnika samega, ki ga je pogledala pri teh besedah s porednim nasmehom.

Ribnik je bil zapazil že pri svojem vstopu v dvorano, kako dobro sta se zabavala sodnica in adjunkt in kako prav nič ni bilo treba še njega; in začutil je bil takoj mrzno do tega elegantnega, lepega človeka.

In potem še ta pokroviteljski ton, s katerim je izgovorila ona te besede! Res, da le v šali to da zdelo se mu je, da je vendarle še veliko premalo intimen s to družbo, da bi ga kdo porabljal v njej za dovpite v zabavo.

In ves ta smeh in vris okrog njega! Vsi ti sladki obrazki, ki so bili morda še pred eno uro doma čemerni in zlobni; in vse te ženske, nališpane in našmin-kane samo zato, da se kažejo. Vsa ta veselost ena sama laž, kakor da je prav res vedno tako pri njih in ne samo za te ure, ko so skupaj, in kakor da ne bodo vsi ti obrazi že čez tri ure zopet čemerni in zlobni! In kaj išče on sredi teh ljudi.

Obraz se mu je stemnil in odgovoril je čemerno in kratko, a vendar s prisiljenim nasmehom:

"Stvar ni popolnoma taka — oprostite, tetka! — zakaj, ako bi bil Orel jastreb, ne bi me bilo lahko oteti pred njim."

"Glejte ga, glejte! — zdaj ga pa še zagovarja!" je vzkliknila, in za njenimi pol stisnjenimi dolnimi trepalnicami se je zablistalo ježno in zlobno. "Saj izpočetka vendar niste bili tako navdušeni zanj..." je pristavila ironično.

"Izpočetka ga tudi še poznal nisem. Danes se moram pa že obdolžiti, da mi imponira, kakor mi je še malokdo, in da se mi ustavlja, razpravljati v jav-

nem lokalni o tem, kak se morda zdi na površen pogled in kak je v resnici!" je odgovoril s trdim glasom, ki je pa vendar nekoliko trepetal od razburjenosti.

"No, no, saj govorite popolnoma prav, Julij! — mož je nazadnje vaš šef!" se je nasmehnila ter se potem naglo obrnila k Markiču:

"Za vas, gospod adjunkt, je pa dobro, da je Orel gori, ker poravnava in razsodi prav po turško vse sam, in ni treba nikakih komisij ali tožb. Kraj je namreč tako brezkončno pust, da bi se smilila sama sebi, ne samo, ako bi vedela, da ima kdo mojo sliko tam gori, ampak celo, ako bi vedela, da si jo je napravil kdaj le v mislih."

"To je pa seveda že vrhunec!" se je zasmejal Markič veselo. In potem ji je moral reči še nekaj galantnega, ker ga je udarila s pahljajo po roki in mu rekla porednež!

V Ribniku je bilo zakipelo m hotel je že ugovarjati, češ, la on ne govori tu o Orlu kot o svojem šefu, toda njene zadnje besede do adjunkta so ga zadele kakor udarec sredi čela.

Slišal je potem še, da je rekel Pasar nekaj, potem Markič in nato zopet ona, čul vsako posamično besedo in ves ta vesel, grdi smeh, a brigal se za nič več. Divji, žgoči srd mu je vrel po srcu, in kakor želč gorjupji strup se je razlival čez vse.

Ta ženska torej, ki ga je sama iskala in lovila, se drzne izustiti kaj takega, odklanjati njegovo ljubezen, za katero je brezstidno beračila sama.... Ali jo je že res tako gotova! Ali misli, da je že njen suženj?

"Ali pa se ga je že naveličala? Morda je spoznala, da bo boljše umel potrebe njenega srca, ali pa da ima celo še bolj čisto dušo nego on, ta plitvi gizdalin na njeni desnici, s katerim se pogledujeta že prvi večer s pogledi, ki jih seveda nima neumni, neokretni kaplan?..."

In nazadnje se morda celo gladki, zgovorni Pasar ne bo trudil zaman?... Hm, saj preži na vsak njen pogled kakor škuka na drobce. S te strani ga še ni poznal. Glej, glej, saj more biti tudi kavalir!... Ceo Markiču dela konkurenco, in miolstiva se mu nasmejuje celo večkrat nego onemu....

Zbujal se je počasi iz svoje otroposti in začel že zopet z zanimanjem opazovati te ljudi okrog sebe, ko ga je naenkrat popolnoma predrnil stričev glas s konca mize dol.

"Ti, Julij, se pa menda nič posebno ne zabavaš tam spodaj?" je zaklical, in v njegovem glasu je bilo pol obžalovanja, pol ironije. "In ker se z gospodom nadučiteljem v nekem vprašanju nikakor ne moreva zediniti, sva prisiljena, da pokličeva tebe za razsodnika. (Potem pa se zopet lahko vrneš. Saj dovoliš, ženka?)"

"O, prosim!" se je priklonila s posebno mrzlo zlobno prijaznostjo proti Ribniku ter se obrnila zopet k svojima kavalirjema.

"Že vidim, da spadaš tudi ti bolj med resne možake", mu je rekel sodnik prijazno, ko je sedel med njega in nadučitelja. "To je menda že v krvi nas Ribnikov. Klepetanje ni za nas kaj?"

"Ne Bog ve kako. Posebno, ko človek še ne pozna ljudi..."

"Toliko boljše zate! To te pa ne sme oplahiti za drugič! Kar pridi: homo pa mi med seboj tule na tem ogalu. Prihodnjic prideta namreč gotovo še zdravnika in davkar; in upam, da spravimo še dekana sem. Veš kaj, celo Orla privlečemo!" se je zasmejal sodnik.

"Ne, tega pa ne vrjamem", je dejal Ribnik. "Če bi bili sami že, toda..."

(Dalje prihodnjic.)

— "Čas" je edini slovenski mesečnik v Ameriki za poduk in izobrazbo. (Naročite se na ta veleznanimiv list.

DRUŠTVO SV. BARBARE ST. 6. Spadajoče v Forest City, Pa. Preds. J. Kromar, 998 E. 62nd St. I. taj. Jos. Terbovec, 1836 E. 38 St. Redne mesečne seje se vrše vsako četrto soboto v mesecu v John-Grdinovi dvorani.

SAM. POD. DR. ZUMBERG. Preds. R. Mayer, 4220 Superior. I. taj. John Roje, 1392 E. 47th St. II. taj. Fr. Maroš, 4331 Superior. Zboruje zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. na 3044 St. Clair ave. Društvo daje \$74 bolniške podpore na teden in za \$150 plačuje se \$1.00 na mesec. Rojake se vabi k obilnem pristopu. marc. 17.

"SRCA JEZUSA". Zboruje drugo nedeljo v mesecu ob 1. popol. v Knausovi dvorani. Sprejemna elane od 18—45 leta. Bolniška podpora je \$6 na teden. \$300 enkratno za \$1.00 na mesec. Preds. J. Pekolj, 1197 E. 61st St. I. taj. M. Oblak, 1235 E. 60th St. II. taj. Frank Čok, 4031 E. 61st St. Zdrav. J.M. SELISKAR, 6127 St. Clair ave.

DRUŠTVO CARNIOLA ST. 493 L. O. T. M. M. Preds. Fr. Babnik, 1382 E. 43. St. I. taj. Jul. Brezovar, 1173 E. 60. St. II. taj. J. Simončič, 5722 E. 77th St. Mary Doles, 1592 E. 27th St. Zboruje vsaki prvi in tretji torker v mesecu ob 8. zvečer v John-Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. sep. 16.

DR. JUTRANJA ZVEZDA SDPZ. NEWBURG, O. Preds. Fr. Kokotec, 8103 Marble. I. taj. Jak. Volčansek, E. 82nd St. II. taj. J. Simončič, 5722 E. 77th St. Dr. W. Hopkins, 8013 Jones Rd. Društvo je vstopnino znižalo za pol leta ter zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Tomažini dvorani 8112 Marble ave.

SLOVENIJA Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih na 3044 St. Clair ave. Predsednik Frank Špelko 3604 St. Clair ave. tajnik Frank Russ, 6104 St. Clair ave. blaginjak John Fortuna, 1376 East 43rd Street. Zdravnik za sprejem novih bratov: Frank J. Kern, 6202 St. Clair ave.

SLOV. NAR. ČITALNICA Ima svoje prostore na vogalu E. 61st St. in Glass ave. To je edini slovenski kulturni zavod v Clevelandu, katerega član in članica bi moral biti vsak zavezanec Slovenec in Slovenka. Mesečna na znanja samo 25 centov, in zato lahko dobivate vse boljše slovenske knjige in čitalnica razpolaga z vsemi slovenskimi, deloma hrvaškimi in angleškimi časopisi. Seje se vršijo vsaki četrty torker v mesecu v čitalnici. Vplase vas lahko vsak zavezanec čitalni dar. Preds. F. J. Kern, 6204 St. Clair. I. taj. Ignac Grill, 6029 Glass ave. II. taj. John Cebular, 1207 E. 60.

DR. SV. JANEZA KRST. ST. 37. J. S. K. J. Preds. A. Bransel, 1045 E. 61. St. I. taj. R. Perdan, 6024 St. Clair ave. II. taj. Al. Zakrjakšek 1015 E. 62. St. Zastop. Fr. Mihavec, 1029 E. 61. St. Zdrav. F.J. Kern 6204 St. Clair Ave. Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v J. Grdinovi dvorani 6025 St. Clair ave.

Telovadno in podporno društvo "SLOVENSKI SOKOL". star. J. Kahan, 6101 St. Clair ave. I. taj. F. Hudovnik 1052 E. 62. St. II. taj. John Pekolj 1197 E. 61. St. Zdrav. F.J. Kern 6202 St. Clair Ave. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dop. v mali Schwalbvi dvorani. dec-16. avg. 16.

MLAD. DR. SV. ANTONA PAD. Preds. D. Blatnik, 3541 E. 81st St. I. taj. Jos. Lekan, 3568 E. 81st St. II. taj. Jos. Papež, blaginjak A. Skufca, 3532 E. 78th St. podnačelnik Josip Hribar. Društvene seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu v šolski dvorani

SV. JOZEFA Sam. K. K. Podp. društvo zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v J. Grdinovi dvorani. — Vstopnina od 18—25. leta prosta, od 26—35. leta \$2.00, od 36—40. leta \$2.50. Rojaki se vabijo k obilnem pristopu. Preds. F. Koren, 1593 E. 41 St. I. taj. F. Kosmerlj, 455 E. 152 St. II. taj. J. Stampfl, 6127 St. Clair. blag. John Germ, 1089 E. 64th St. Zastopnik za zapadno stran, Geo. Kofalt, 2038 W. 106 St. za Newburg John Lekan, 3514 E. 80 St.

DR. Z. M. B. Nač. F. H. Mervar, 1381 E. 55. St. podnačelnik Andy Sadar, podnačelnik namestnik Jos. Vesel. Preds. J. Meglič, 6614 Schaefer Av. podpredsednik: Mike Zele, I. taj. L. Mrhar, 1159 E. 58th St. II. tajnik Jos. Glavič; blaginjak Matja Glavič, 6505 Glass ave. Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo ob 2. pri pop. v Knausovi dvorani. aug. 16.

Samostojno žensko podporno dr. SRCA MARIJE (staro.) Predsednica Mary Ullar, 1197 E. 61st St. tajnica Fannie Trbežnik, 1177 Norwood Rd. blaginjak Kat. Perme, 1133 Norwood Rd. Društvo zboruje vsak drugi četrtek ob 8. zvečer v Grdinovi dvorani. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern, 6204 St. Clair ave.

SAMOST. KRANJSKO PODP. DRUŠTVO SV. ALOJZIJA. Preds. J. Vidmar 3566 E. 81. St. I. taj. J. Trček 3596 E. 78. St. S. E. blag. Ant. Fortuna 3596 E. 81. St. Nadzornik: (objednem zastavonoša in spremljevalci) Fr. Mayer, Jos. Papež in John Perko. Vrtar Alojzij Gilha.

EDINOST. Slov. Nar. Pev. Pod. Sam. društvo Preds. Mh. Kos, 1420 E. 49th St. I. taj. John Jadrič, 1426 E. 40th St. II. taj. A. Završek, 3332 St. Clair Av. Zdrav. F.J. Kern, 6204 St. Clair Av. Društvo zboruje drugo nedeljo v mesecu dop. na 3044 St. Clair ave. Sprejemna rojake in rojakinje od 16—40. leta. Povsko važe vsak torker in četrtek zvečer na 6025 St. Clair ave.

DR. SLOZ. SESTRE, 120 SSPZ. Preds. A. Lunder, 1372 E. 47th St. podpredsednica Agnes Prevodnik. I. taj. Ang. Maršič, 1363 E. 53rd St. II. taj. Fr. Vesel, 4030 St. Clair ave. Zdrav. F.J. Kern, 6204 St. Clair Av. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol 8. zvečer v Grdinovi dvorani.

S. P. in P. dr. VRH PLANIN Ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Juratovci dvorani, 15820 Calcutta ave. Preds. J. Ivančič, 15706 Waterloo. I. taj. M. P. Intihar, 15712 Waterloo. II. taj. Fr. Mramor, 433 E. 153 St. Jan-1917

VAŠA ŽELJA JE URESNIČENA

Krasen fonograf s kabinetom samo

\$15.00

Dolgo ste si zaželeli fonograf, krasnega izdelka, s stojalom, ki bi bil po nizki ceni. In sedaj se je želja spolnila — v naši zalogi imamo sedaj perfekten instrument za vašo ženo in otroke, da se razveselijo. Vsa krasna glasba najboljših umetnikov se lahko igra na tem fonografu, in cena je tako nizka, da vsakdo lahko plača za enega.

Nekaj krasot Carola fonografa.

Po vseh ameriških državah se je ljudstvo začudilo, ko je prišel ta fonograf na trg. Ljubitelji lepe godbe iz vseh krajev so se začeli kar trgati za te fonografe. Tovarna ima toliko naročil, da komaj sproti izdeluje vse zahtevane fonografe. Kabinet tega fonografa je mahagonijevo delo, toda tehtja samo 11 funtov, se lahko prenaša po hiši, se vzame s seboj na avtomobil na izlet. Ta fonograf je sl avček med vsemi fonografi.

Naročite takoj še danes,

Visok je 22 palcev, močan, trpežen in krasnega glasu, popoln mehanizem in vsi rekordi se lahko rabijo na tem fonografu. Otrok lahko igra ta fonograf. Zavarovan je proti prahu in ima posebno škrambo za plošče. Ker zaloga je majhna in bo kmalu pošla. Kdor prvi pride, prvi bo postrežen. Cena kompletnemu fonografu je samo \$15, in v nekaj dnevih je bilo nad desetisoč teh fonografov prodanih, tako so se priljubili ljudstvu.

Frank Černe,

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR.

Zaloga grafonskih plošč v vseh jezikih. Pošljamo tudi po pošti na druge kraje.

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

BORBA ZA ŽIVLJENJE

Borba za življenje, je vsak dan hujša, če ne bolj nevarna, je škodljiva posebno onim, ki ne mislijo na sebe, postanejo brezbrizni, zanemarjajo svoje lastno telo in zdravje. Posledica tega prenapetega življenja je, da se izmučijo; nastanejo neredi neprebavnosti, duševna slabost in fizična slabost. Tak položaj zahteva takojšno pozornost in prava stvar v takem položaju je, da vzamete

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

Zboljša razdejano delavnost prebavljajnih organov, ki so prenapeti radi dela ali iz drugega vzroka, s tem do odstrani iztelesa vso nečisto snov in

ZBOLJŠA APETIT
REGULARA PREBAVNOST,
PREPREČI GNJTJE,
OZDRAVI ZAPRTJE
UTRDI TELO

Trinerjevo ameriško grenko vino regulira delo prebavljajnih organov. Rabite ga kadar imate

ZGUBO APETITA
SLABOST PO JEDI
NAPETOST,
SLABO SAPO,
PREVLEČEN JEZIK
KOLIKO IN KRČE,
ZAPRTJE
BLEDOST,
TELESNO SLABOST.

Trinerjevo vino vam zagotovi zdravo spanje, da lahko opravljate svoje dnevno delo. Stari ljudje bi morali vselej imeti zanesljivo zdravilo pri roki in je redno rabiti. Ženske, katere boli glava, naj poskusijo Trinerjevo ameriško grenko vino.

CENA \$1.00

PO LEKARNAH

Joseph Triner,

IZDELJUJOČI KEMIST

1333-39 SO. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Če imate otrple mišice, revmatizem, nevralgijo, lumbago, rabite Trinerjev liniment. Mišice otrple radi trdega dela, naj se drgnejo s Trinerjevim linimentom. Cenā 25 in 50c, po lekarnah, po pošti 35 in 60 centov.